

[Lasse Budtz]

skel på de metoder? Jeg kan ikke se det, og der er mange danskere, der ikke kan se det.

Men bortset herfra nævnte jeg i øvrigt meget lidt om dette i min tale, men jeg nævnte det sandelig, og jeg mener bestemt, det er rigtigt at gøre det, for ellers havde jeg jo ikke gjort det.

Men det, jeg først og fremmest gjorde, var at tale om interessenfærepolitikken. Nu lagde jeg godt mærke til, at ministeren måske ikke var så opmærksom, mens talen blev holdt, men jeg kan da senere fremskaffe mit manuskript, så ministeren virkelig kan se, hvad jeg sagde, og det vil måske hjælpe lidt på det.

Men det kan altså ikke nytte noget at lave ét sæt regler for én slags lande og et andet sæt regler for en anden slags lande. Der er klart forskel på de to systemer, tør jeg nok antyde. Jeg ved også, hvad vi i socialdemokratiet foretrækker af systemer, men det har ikke noget med metoderne at gøre. Man kan ikke påstå, at en metode er god nok, fordi den laves af demokratiske lande, mens den samme metode er forkert i den anden gruppe. Den går altså ikke; ministeren er da velkommen til at forsøge at overbevise mig én gang til, men det lykkes ikke, og det vil ikke lykkes på noget tidspunkt.

Riishøj (SF):

Jeg skal ikke bidrage til sammenligningsdebatten, bare understrege, at jeg nævnte Algeriet og Vietnam, men når det angår de fundamentale interesser, vil jeg også støtte hr. Lasse Budtz med hensyn til sammenligningen med Centralamerika og Latinamerika.

Men det, jeg egentlig vil spørge udenrigsministeren om, er, hvordan udenrigsministeren vil forvalte de ekstra midler, som nu skal kanaliseres til det humanitære arbejde. Vil en del af disse midler kunne anvendes til oplysningsarbejde om udviklingen i Afghanistan? Som bekendt foregår der nogle støtteindsamlinger fra private organisationer, og det blev også nævnt, at der måske nok var behov for at vide mere og der kommer internationale rapporter, f.eks. burde FN's rapport vel oversættes. Har ministeren gjort sig nogen tanker om, hvordan man kunne bruge disse midler og måske kanalisere en del af dem til et oplysningsarbejde, for der er jo et behov for oplysning, som mange af os har været inde på.

Også spørgsmålet om, hvad man skal forstå ved det, vi kan kalde begrebet »et frit Afghanistan«, er blevet nævnt. Her er jeg helt enig med hr. Stinus i, at det må blive en internationalt reguleret aftale, der fastslår Afghanistan som et alliancefrit land, og det må traktatfæstes. Man har jo set traktater af den art før i verdenshistorien. Gå tilbage til midten af 1950'erne, da der var en grad af afspænding imellem supermagterne – og det er også det, jeg kraftigt vil anbefale at der er i forbindelse med løsningen af denne konflikt – da nåede man dog frem til en aftale for Finland og for Østrig, som gensidigt betød nogle indrømmelser fra begge magter, også for begge supermagterne, og som blev internationalt garanteret. Man kunne forestille sig en udvikling, der forhåbentlig kan føre til en lignende ordning for Afghanistan.

Sådan en aftale må nødvendigvis indebære, at Afghanistan frit kan udvikle økonomiske forbindelser med andre stater, og at afghanerne kan udvikle deres samfund med den religiøse og sociale etik, som de nu har. Her kan man godt frygte, at der i forhold til situationen før 1978 er sket en skærpelse af modsætninger, sådan at man risikerer et blodbad, men det retfærdiggør ikke, at det ikke bliver afghanerne – selv med de store problemer, der nu er skabt – som må formulere det samfund og danne det samfund, som bliver Afghanistans fremtid.

Det er vel det, der skal indgå i en aftale, og det nødvendiggør, som hr. Albrechtsen også nævnte, at tilbagetrækningen er ubetinget, dvs. ikke betinget af, at der er et bestemt, udefra påduttet samfundssystem i Afghanistan, uanset om vi så måtte bryde os om det ene eller det andet ud fra politiske grunde. Det er vel elementerne i det, vi kan kalde en international aftale om Afghanistan.

Men det, jeg gerne ville have en kommentar til, var spørgsmålet om, hvordan man vil anvende de forøgede midler. Kunne en del af dem gå til et oplysningsarbejde og støtte til frivillige organisationer på dette område?

(Kort bemærkning).

Arentoft (KF):

Hr. Lasse Budtz brugte også som sammenligning med Sovjetunionens invasion i Afghanistan amerikanernes invasion af Grenada.